

Üdvözlét

*Elírtam a címzést a képeslapon.
Csak a magam számára küldeném el,
Rögtön, ahogy megérkeztünk,
S bízom abban, hogy aki itthon marad
És felbontja postámat,
Megtalálja ezt a magamnak írt lapot.
Megnyugtató lesz, ha majd elolvassa,
Szerencsésen megérkeztem, és hogy
Jól vagyok.*

ÁGOSTON TAMÁS

Mickey egér

*A pénteki rajfoglalkozáson
megkérdezte tőlem
a rajparancsnok pajtás,
mi leszek, ha nagy leszek,
majd kinevetett,
mikor válaszoltam.*

*Nem Mickey egér készíti a rajzfilmeket,
hanem Walt Disney, te agyalágyult,
mondta vidáman, s megkocogtatta a balántékát.*

*Nem akartam közőzködni,
pedig okom lett volna rá,
mivelhogy én jól fogalmaztam.
Nem azt mondtam, hogy olyan rajzfilmeket
szeretnék készíteni, mint Mickey egér,
hanem hogy olyan rajzfilmeket
szeretnék készíteni, mint a Mickey egér.
A kettő között különbség van,
ezt a hülye is látja.*

*Felemeltem a kezem,
de a rajparancsnok pajtás nem nézett rám,
pedig láttam, hogy látja, hogy jelentkezem.
Hátat fordított, mintha ott se lennék –
Leninről beszélt, aki leborotválta*

*a bajszát meg a szakállát, amikor
a cári titkosrendőrség ügynökei
le akarták tartóztatni Moszkvában.*

*Elmeséltem otthon,
hogy mi történt az iskolában,
de apám nyakon vágott,
kijelentve, hogy a rajparancsnok pajtás
túl lágyszívű hozzám.
Hogy lehet ilyen ostobaságot mondani?
Még hogy Mickey egér? Még hogy rajzfilmkészítés?*

*Mások bezzeg úrbajósok
akarnak lenni, mint Farkas Berci,
focisták, mint Nyilasi Tibi,
bemondók, mint Kudlik Juli.
Mi ütött beléd, fiam?*

*Nem folytatta.
Felállt, bement a szobába,
tett-vett az ajtó mögött,
majd visszatért a bojtos sapkával,
és rám parancsolt, hogy vegyem fel.*

*Felhúztam.
A fejem két oldalán
fekete kartonpapírból vágott fülek kerekedtek,
rávarrva a sapkára.*

*Így ültünk a konyhában,
én meg az apám,
s némán néztük egymást.*

Kaktusz

*Megkért, hogy hívjam fel a kórházat,
rendeljek mentőt,
üljek be mellé a kocsiba,
fogjam a kezét,
nézzem az elsubanó fákat,
fényeket, homlokzatokat,
hallgassam a sziréna hangját.*

*Megkért, hogy kapcsoljam fel a lámpát,
gyűrjek a háta mögé pokrócot,
adjak neki könyvet, háborúsat,
szemüveget is,
mert rosszul lát.*

*Megkért, hogy nézzem meg én is a képeket,
a felakasztott partizánokét,
az elgázosított családokét,
meg a tankét, amely megfagyott
katonákon gázol keresztül
Ukrajnában.*

*Megkért, hogy menjek le a gyógyszerárba,
a porta mellett található közértbe,
hozzak sört, lehetőleg Borsodit,
és csokoládét, keserűt, nem édeset.*

*Megkért, hogy legyek erős,
ne sírjak,
vagy sírjak,
de ne itt,
menjek a mosdóba,
tegyem meg ott.*

*Megkért, hogy legyek jó fiú,
a hamvasztás után húzzam le
a maradványait a vécében,
az urnába pedig ültessek kaktuszt,
és tegyem ki az ablakba melegedni.*

Mindig is készült

*Haldokló apám nem a családi parcellában
akar pihenni, ahol anyám,
hanem az első felesége, Bözsi mellett,
aki rákban halt meg a hatvanas években,
Hajdúszoboszlón.*

*Haldokló apám azon rágódik,
hogy a feltámadás napján,
amikor kimászik majd Bözsivel a sírgödörből,
a tömegben találkozik esetleg anyámmal,
aki nem lesz hajlandó őt megismerni.*

*Haldokló apám nem szeretné,
ha anyám neheztelne rá a túlvilágon,
amikor ő majd a mérlegen ül,
ölében Bözsivel, akin piros ruha lesz,
és széles karimájú fekete kalap.*

*Haldokló apám azt suttogja,
hogy nem felejtí el soha azt a napot,
amikor Bözsi elmondta neki
a debreceni vidámparkban,
hogy meg fog halni,
majd a körbintához futott,
hogy még egyszer felüljön rá.*

*Haldokló apám szerint nincs igazság,
mert ha lenne, a Bözsi élne,
ahogy a gyermek is, aki helyett
én láttam meg a napvilágot –
de semmi baj, mert az utolsó ítélet napján
majd az arkangyal, aki tartja a mérleget,
bólint, igen, bólint, Bözsit balra,
őt pedig jobbra küldve,
a pokolba, ahova mindig is készült.*

Super 8

*Mikor apám meghalt, megkértem anyámat,
hogy üljön le a kanapéra fekete ruhában,
megfésülködve. A kezébe adtam
egy fényképet, amely az óvodában
készült, mikor öt éves lettem. Így léptem
a szoba közepén felállított super 8-as
kamera mögé, s elindítottam a felvételt.*

*Másnap a hullaházban folytattam a munkát.
Mekértem anyámat, hogy tegyen úgy,
mintha sírna, mire anyám valóban sírni kezdett,
ami zavarba hozott, kénytelen voltam rászólni,
leállítani a kamerát. Elmagyaráztam,
hogy az igazi könnyek hamisnak tünnek a vásznon,
elég lesz, ha csüggedten lehajtja a fejét.*

*Apám földi maradványairól is készítettem
néhány snittet. Először létráról egy totált,*

*majd kézből néhány remegő premier plánt.
A szürke, szűrős szagú test kerek kocsin
feküdt a keskeny, téglalap alakú helyiségben,
neonlámpák alatt, amelyek sercegeve hunyorogtak.
A babaarcú boncmester a hátam mögött állt,
unottan figyelte ténykedésemet egy barna
papírral letakart koporsó mellett. Rágózott.*

*Apám lábán fehér zokni volt.
Látszott a varrás nyoma is,
maga készítette, szemüvegben,
fekete cérnával, még akkor,
amikor azt gondolta, hogy az orvosok,
valami csoda folytán, megmentik
az életét. Furcsa, de ott,
a hullaházban nem apám halála
szomorított el, hanem a felismerés,
hogy a zoknistoppolás pillanatát,
a mosolyt apám arcán,
néhány nappal karácsony előtt
elmulasztottam megörökíteni.*

MARKÓ BÉLA

*Ölben ülő nap**

Aba-Novák Vilmos: *Csángó család III*,
1936, tempera, furnérlemez, 99,5x131 cm,
Antal-Lusztig-gyűjtemény, Debrecen

*A kékre mázolt falra, mint az égre,
árnyékot vet a száradó ruha,
s nyilván a kisgyerek a ház ura,
ha minden tárgyra rávetül a fénye*

*az ölben ülő napnak, szaggatott
beszédük arra jó, hogy megpihennek,
akár az Isten, és talán kimennek
mindjárt, vagy már soha, mert ablakot*

*A szövegek a debreceni MODEM Modern és Kortárs Művészeti Központ *GÉM/GAMEkapocs – Művek az Antal-Lusztig-gyűjteményből képzőművészeti, irodalmi és zenei párbuzamokkal és reflexiókkal* című kiállításra készültek, amely 2016. június 4. és december 31. között tekinthető meg.